

vsako zrno ki je preplitvo vsajeno, je zgubljeno. Prava globokost v katero ima biti žito vsejano, je 4 do 8 centimetrov. Pri nas se še seje z roko in seme podorava ali pa z brano podvleče, to je pa zastarelo. Gotovo ni boljšega kmetijskega stroja kot je sejalni stroj, ki setev pravilno izvrši in o kojem prihodnjič enkrat pišem.

Politične stvari.

Klub Hohenwartov in Lichtensteinov.

Kakor je bil dvorni svetovalec Lienbacher povzročil razdvojenje Hohenwartovega kluba, tako si tudi sedaj zopet prizadeva preprečiti zopetno združenje obeh klubov, tirolski Zallinger pa, ki mu je koncem državnega zborovanja najzvesteje pritrkaval med živahnim odobravanjem levičarjev, mu tudi sedaj zvesto in pridno pomaga. Levičarski listi pa, kakor prej, tudi sedaj pridno hujskajo, hvalijo Lienbacherja in Zallingerja, ako treba, celo kneza Lichtensteina, ker dobro čutijo, da je združen Hohenwartov klub levičarjem mnogo nevarnejši, za obstanek večine in njeño ojačenje pomenljivejši, kakor pa z odcepljenim, posebnim klubom Lichtensteinovcev. Vladini organi se ne utikajo zelo v to vprašanje, pa vendar se čujejo iz poluradnih listov glasovi, iz katerih bi se dalo skoraj soditi, da si želi vlada bolj, poseben Lichtensteinov klub morebiti s skrivno mislijo, da bi nji po prislovi: „divide et impera“ ostajal večji „imperium“.

Da bi bilo tako mnenje krivo, kazale so zadosti jasno dogodbe koncem zasedanja državnega zbora.

Kar je bolj pomenljivo, pa so glasovi v „Grazer Volksblattu“, glasilu štajarskih konservativcev, čegar vrejevanje je poglavitno v rokah kanonika Karlona.

Ta list izrekel se je, akoravno šegavo proti združenju omenjenih klubov. — Da se je to zgodilo, zdi se nam, ki poznamo osebe, po vsem razumljivo, zato pa tudi lahko trdimo, da razlogi, za tako ravnanje nikakor niso stvarni, ker bi morale biti sicer načela tirolskih in gornje-avstrijskih katoliških konservativcev — stvarno drugača, kot ona prvoimenovanih. — Kako pa sodijo o združenju obeh klubov tirolski konservativci in njih stari, skušeni zastopniki, to nam živo kaže proti Zallingerju spisana knjižica, katere smo omenili v zadnji številki „Novic“.

V tej knjižici beremo na strani 24. sledeče: „Z Lichtensteinovim klubom je sploh posebna stvar. Nastal je iz delaželnosti nekaterih poslancev, kateri se niso iz stvarnih, temveč osebnih vzrokov odločili od Hohenwartovega kluba, nastal je poglavitno vsled prizadevanja Lienbacherjevega, in nekateri, večidel kmetijski poslanci z Gornje- in Niževavstrijskega in Štajarskega dali so se pregovoriti, pridružiti se ločujočim se gospodom.“

V teku časa izstopila sta solnogradska poslanca Lienbacher in Fuchs zopet iz kluba in od onega časa v njem ni bilo več kot 18 poslancev. Rad imenoval se je katoliški klub in tudi Zallinger ga tako imenuje v svoji knjižici. Svojega posebno katoliškega značaja pa ni razodel ves čas svojega obstanka, ne predlogi in celo ne proženje namenov te vrste niso se rodili v njegovi sredi, ker se za to ni našlo prilike. Sploh ni vzbujal pozornosti s posebnim političnim činom, temveč samo s svojo razdvojenostjo. Tudi v drugih klubih nahajajo se gorečevni katoliki in med njimi zelo pomenljivi možje.“ — Potem obrača se knjižica zoper osnovo katoliškega osrednjega kluba po izgledn onega v nemškem državnem zboru, kjer se imajo zatirani nemški katoliki

braniti zoper luteranske kulturoborce in nadaljuje: Lichtensteinov klub nima bistvenega opravičenja svojega obstanka, ker bi se morali nasproti dvema velikima frakcijama Čehov in Poljcev konservativni poslanci manjih dežel pri enakosti svojega prizadevanja združiti tudi v en sam klub. Pravimo „pri enakosti svojega prizadevanja“, ker noben resen politik negotovim mislim in nejasnemu, neizpeljivemu prizadevanju dveh vročerkvežev ne more priznati pravice obstanka. Lichtensteinov klub imel je v svoji sredi nekoliko samovoljnih gospodov in vsled tega nastala je s časoma zmiraj večja razdvojenost in nepodredjenost, katera je tako daleč segala, da udje predlogov, ki so jih v zbornici hoteli predlagati, klubu še prej naznanili niso in se je tako zveza zelo nevarno rušila; vsak storil je, kar je hotel, to kazalo je glasovanje v zbornici. Koncem zasedanja bil je klub popolnem razdjan. Pl. Zallinger k temu ni malo pripomogel.

In g. Zallinger vabi svoje tirolske tovariše temu klubu v prihodnjem državnem zboru pristopiti; nam ni znano, bode li ta klub praznoval svoje vstajenje v prihodnjem državnem zboru in ali bode knez Alfred Lichtenstein po skušnjah, katere je storil, imel še veselje, družiti še nasprotne si elemente pod svojim kneževim imenom. Toda, ako bi se ta klub tudi ustanovil, vendar ne verjamemo, da bi tirolski poslanci vabilo sprejeli. Ker njihova glavna naloga je, delati na korist dežele in njene zveze z državo, uspeh svojega delovanja pa morejo le tedaj pričakovati, ako so tesno združeni z desnico.“

Dalje pa knjižica še obširno in oestro obsoja delovanje Zallingerjevo.

Razprava ta bi se preveč raztegnila, ako bi hoteli opisavati nadrobno tudi še prizadevanje Lienbacherjevo, odcepiti vse nemško-konservativne poslance od Hohenwartovega kluba. Zadostovalo bo omeniti, da to zagovarjata Lienbacher in Zallinger, kar nikakor ni smatrati za načelo desnice in za podpiranje njenih namenov. Lienbacher razkril je uže zdavnej svoj pravi obraz, obraz starega, nemškega, zagrizenega centralista. Enako postavil se je Zallinger izrekoma pri razpravi pogodbe z severno železnico, dalje pa tudi pri svoji novi izvolitvi v tako nasprotje z desnico in s svojimi deželani, da se ne more nikakor več prištevati k desnici.

Ako se tedaj oziramo na vzroke ločitve kluba Lichtensteinovega od Hohenwartovega, vidimo, da so bili zgolj osebni in ne stvarni; ako gledamo načela, katerih sta se držala oba kluba, najdemo, da ni bilo nikakoršnega bistvenega razločka. Podpirala je namreč vsa desnica nemške konservativce gledé šolskega vprašanja, nasproti pa so ti konservativci podpirali narodne zahteve nenemških zastopnikov na desnici.

Zgodbe zadnjega zasedanja pa so pokazale, kako se je vsled ločitve zgubaval klub Lichtensteinov od onih potov, po katerih je hodila ostala desnica, tako, da je končno večina desnice postala negotova.

Ako dalje ne preziramo, da so nemški konservativci večinoma prav v vsem enih misli z drugimi udi Hohenwartovega kluba, tako, da prav za prav ne razumejo, zakaj niso skupaj izrekoma politično razumnejši poslanci gornjeavstrijski. In ako končno vidimo, da so nasprotniki združenja obeh klubov skoraj brez izjeme — sami nasprotniki desnice in sedanje vlade, tedaj nam ni težko odločiti se, kaj storiti. Ne dvomimo tedaj, da se bo večina obeh klubov oziroma udov vsacega kluba izrekla za združitev, ako se izrekoma z gornjeavstrijskimi konservativnimi poslanci prav ravna. — Po tej poti se bo desnica sama ojačila in ako tudi vlada stori svojo dolžnost, ima tudi njena sistema gotovo prihodnost.